

W.M.V.

Milieubrief **st-denijs-westrem / afsnee**

Lokale nieuwsbrief van W.M.V., Werkgroep voor Milieu en Verkeer, f.v.

Verschijnt minstens tweemaal per jaar - jaargang 11 - maart 2013 - Nr 42

Beste lezer en lezeres ,

GUIDO DELBAERE

Op 22 januari jongstleden verloor de St-Denijse gemeenschap Guido Delbaere (82), die, zeker vanaf de fusieoperatie met Gent , zich echt inzette voor het behoud van het dorpskarakter en van de lokale handel . Hij reageerde in 1978 tegen diverse beleidsdossiers met de toen opgerichte 'Werkgroep ruimte voor handel en wandel' . Die groep heeft o. a. ervoor gezorgd dat in het Borluutpark geen flatgebouwen kwamen, het kasteel met bijgebouwen keurig herrees , de Lauwstraat geen profiel kreeg van 12m breedte, de oude beuken in de Kleine Gentstraat niet werden gerooid, de dorpsherberg 'Het Zonneken' niet tegen de vlakte ging, enz. In die groep lag toen al de basis van WMV , die tot stand kwam in 1981 toen 'milieu' en 'natuur' echt aandacht kregen en ook hier dienden aangepakt . In de moderne geschiedenis van SDW heeft hij een voorname rol gespeeld . We moeten hem dan ook dankbaar zijn voor hetgeen hij heeft kunnen redden toen de pletrol van de verstedelijking op het residentiële St-Denijs-Westrem helaas werd losgelaten .

STADSLANDBOUW (Deel 2 - Voor Deel 1 : lees vorige *Milieubrief* n° 41)

In Vlaanderen is er ook nog het feit van de snelle achteruitgang van de landbouwsector die op amper tien jaar tijd met een derde achteruitging . Er stelt zich o.a. het probleem van de niet-opvolging van de huidige boerengeneratie en van het verdwijnen van gemiddeld 41 landbouwbedrijven per week. Wellicht hebben ook suburbanisatie en ruimtelijke ordening hieraan mede schuld naast de marktsituatie en werkingsmechanismen op mondiale en Europese schaal . Zo komt het , zoals al geciteerd in vorig nummer , dat men alternatieve modellen bedenkt waarbij steden een fundamentele rol (zullen, kunnen) spelen binnen bepaalde samenwerkingsakkoorden, zoals er is de CSA . Dit is de 'Community Supported Agriculture' , tz. 'Landbouw die voortaan door de gemeenschap wordt beoefend.'

Al in Deel 1 werden vragen gesteld bij dat nieuwe begrip 'stadslandbouw' dat wellicht beter 'zelftuinieren' zou heten. Dit heeft kans , zeker in gebieden waar honger en armoede heersen, waar op de voedselmarkt kan worden ingespeeld, waar steden bepaalde campagnes opzetten voor de aankoop van groenten en fruit , waar men te doen heeft met multiraciale volksbuurten , enz. Maar dat blijkt niet zonder slag of stoot tot stand te komen : de kloof tussen droom en daad is soms groot ; veel hangt af van het sociaal profiel van een kleine buurt of grotere wijk (wie woont daar eigenlijk ?) ; stadslandbouw vergt in vele gevallen een goede opleiding ; er is de bodem- en de luchtvervuiling (hoewel nu blijkt dat de bevuiling van bladgroenten toch doeltreffend kan worden aangepakt) ; de stap naar wat veeteelt is ook niet zo maar gezet -> zie experimenten ; en het kader dient ook hier nog te worden geschapen die richting geeft aan moderne (stads)landbouw. Uiteraard vereist dit ook een herziening van de stadsplanning zoals die binnenkort ook voor Groot-Gent wordt geactualiseerd - dus wordt herzien - en dan moet op die maatschappelijke vraag en behoefte concreet , doordacht en met orde worden ingespeeld . Bij dat alles duiken heel wat vragen op, zoals : hoe groot de stedelijke behoefte aan voedsel is en hoe die zou kunnen worden ? Een andere vraag is : hoe lang kan zelftuinieren een hobby blijven, en wordt dit voor velen gewoon een noodzaak (uiteraard blijft particulier tuinieren in de achtertuin mogelijk) , wetende dat met een goed aangelegde moestuin van zo'n 200 m² de teler 700 euro aan uitgaven per jaar kan besparen in de supermarkt , en het dient bovendien je gezondheid omdat je fysiek bezig bent . Dan zijn er nog andere vragen zoals : Welke controlemechanismen gaan er volgen als stadslandbouw in diverse vormen echt gestalte krijgt ? Kan stadslandbouw een kwalitatief alternatief

betekenen voor het geglobaliseerde voedselsysteem ? Is het juist dat de particuliere tuinier dan echt meer vertrouwen zal hebben in wat hij zelf kweekt ? Zal een breedschalige aanpak van de stadslandbouw leiden tot professionaliteit en wat dan met import, de markt, enz ? Ook het bijhorend afvalprobleem dient dan aangepakt. Volgens recent onderzoek blijkt voor dit alles toch al een draagvlak te bestaan .

Het gaat dus om méér dan zo maar zelf-kweken, zelf-produceren, zelf-verkopen en opbrengsten incasseren. Er is bovendien een gebrek gebleken aan competentie , als het echt om stadslandbouw gaat . En , à propos: zal het onderwijs op tijd inspelen op de noodzakelijk gebleken opleiding ? Ook bij dit hele fenomeen zullen heel wat financiële en materiële middelen nodig zijn (wellicht nog méér vanwege de beleidsniveau's ?) .

Met stadslandbouw krijgen we niet enkel méér sociaal contact en méér groen waarbij heel wat ongezonde CO2 uit de lucht kan worden gehaald. En er zou wellicht een goedkopere groente- en fruitbeheer volgen (oa. met serren). Het punt van energiewinning komt dan ook aan de orde, want aanleunen bij de stad biedt kennelijk mogelijkheden wegens de warmteproductie van een stad. Stadslandbouw maakt de gemiddelde mens minder afhankelijk van het geglobaliseerde voedselsysteem als men weet dat op zo'n 40 m² een opbrengst wordt verwacht van 250 kg groenten . Ook voor etnische groepen biedt stadslandbouw meer voedseldiversiteit en specifieke kruiden en groenten die passen in hun eetwijze. Vergeten we daarbij niet dat de Westerse mens gemiddeld 1.024 kg voedsel per jaar nodig heeft . Snel berekend, zouden we voor Gent dan uitkomen op enkele uitgestrekte zones van honderden hektaren groot . Dus staan we dan voor een heus ruimtelijk probleem dat ook provinciaal dient aangepakt. Thans vergt een berekende behoefte van 170 ha alvast een oppervlakte vergelijkbaar met zo'n 210 voetbalvelden . Het kan best dat met de terugloop van de professionele tuin- en landbouwactiviteit, ook in de Gentse periferie , zich al gauw de kans voordoet dat veel gronden dienen herbestemd en in aanmerking komen voor stadslandbouw – een fenomeen gekend in Engelstalige gebieden als 'Suburb food' . Dan zal het planneninstrumentarium dus dienen aangepast . Daarbij valt te bezien op welke schaal dat kan en zou gebeuren . Maar méér stadslandbouw mag niet leiden tot minder natuur , zeker niet in de Gentse stadsregio die al zo weinig natuur bezit , wat dus een stedenbouwkundige evenwichtsoefening wordt . Deze denkbare wijziging van de perifere stedenbouw zal dan best gebeuren in stappen die wat aftastend worden gezet en waarbij men de rug niet keert naar de conventionele land- en tuinbouw, wel integendeel , volgens de geest van 'stadslandbouw' . Al heel wat universiteiten zijn met dit complexe onderwerp doende, en niet enkel op iouter agrarisch vlak . Het beleid heeft t.a.v. dit fenomeen dus diverse taken te vervullen en moet zich daarop steeds meer voorbereiden . Het zou daarbij kunnen dat Gent eerst een stedelijke voedselstrategie zal moeten uitbouwen na raadpleging van boeren en tuinders (cfr. Brussel < > Pajottenland), samen met goede voorlichting en bijstand. Zou het recent vrijmaken van Gents en Vlaams geld voor de Gentse volkstuinten (nu 70 ha groot), al een goede stap betekenen in deze richting ? WMV heeft intussen al eens bekeken waar stadslandbouw hier een kans zou kunnen maken.

ROSDAMBEEK

De studie van het vizzelgemaal verkeert in de eindfase . Weldra gebeurt de stedenbouwkundige aanvraag en de aanbesteding . De uitvoering ervan is voorzien in 2014 .

WMV-AKTIVITEITEN

Op **maandag 4 maart** , 20u : **WMV-vergadering** in het lokaaltje achter café 'In het gemeentehuis', SDW: Om 19u30 kan het publiek er terecht met vragen en voorstellen. Dat kan ook op **maandag 6 mei** . Op **zondag 17 maart** kan eenieder weer vrij meedoen in zijn straat of buurt aan de '**Gentsche Gruute Kuis**' en op **zaterdagochtend 20 april** om 9u30 het bestuur helpen bij het **Lente-onderhoud van het Duddegembosje** in de Duddegemstraat in SDW. Op **zaterdag 4 mei** kan elkeen én gelijk welke groepering gratis meedoen aan de natuurverkennde **wandeling met natuurgids** in het Parkbosgebied (afspraak om 14u bij de Borluutdreef, kant steenweg (N49)). Intussen kan iedereen ervoor zorgen dat de **trek der padden** zo veilig mogelijk verloopt o.a. door voorzichtiger te rijden op wegen in vochtige gebieden waar al of niet bijzondere verkeersborden zullen staan .

Ook wordt een bijzondere inspanning gevraagd van de burger om door een **grotere variëteit van bloemen en fruit in de tuin méér bijen en hommels** aan te trekken. Wie méér weet over de massale bijensterfte mag zich opgeven aan WMV n.a.v. een **studiedag** die over dit fenomeen wordt overwogen.

Bijzondere dank gaat naar al wie **het lidgeld** al stortte (minstens 10 €) en aldus WMV steunt.